

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

УДК 336.7

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20440208>

**THE TRANSFORMATION OF UKRAINE'S CURRENCY SYSTEM:
FROM CRISIS MANAGEMENT TO DIGITAL EUROPEAN INTEGRATION**

Zagirniak Denys Mikhailovich

Doctor of Economic Science, Professor

Professor of the Department of Accounting and Finance

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7009-8635>

Glukhova Valentyna Ivanivna

PhD in Economics, Associate professor,

Associate professor of the Department of Accounting and Finance

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3120-9651>

Popovych Yana Mykolaivna

Obtaining Higher Education of the first (Bachelor's) Level

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2361-3962>

Прийнято: 15.05.2026 | Опубліковано: 25.05.2026

Abstract. This study examines the structural transformation of the foreign exchange system, specifically its most important component—the foreign exchange market of Ukraine. The current stage of development of the country’s financial sector is characterized by an unprecedented shift from a liberal paradigm of free capital

movement to strict administrative control, driven by the challenges of a full-scale invasion and the imposition of martial law. Until 2021, the market operated on the basis of gradual liberalization in accordance with relevant legislation; however, the events of 2022 forced the National Bank of Ukraine (NBU) to introduce an emergency management regime, which included fixing the exchange rate and imposing critical restrictions on cross-border transactions. Currently, monetary policy focuses on restoring market mechanisms through a managed exchange rate regime and the digital modernization of financial infrastructure with the aim of full integration into the European economic area.

Purpose. To conduct a comprehensive analysis of the institutional and technological transformation of Ukraine's foreign exchange system during the 2021–2025 period. To assess the effectiveness of the NBU's anti-crisis measures, identify new operational risks in the banking sector, and justify the implementation of innovative digital tools in accordance with European Union standards.

Methods. The study is based on a detailed analysis of Ukraine's regulatory framework, specifically NBU resolutions regarding the operation of the banking system under martial law, and strategic documents from international financial institutions. A systematic approach was used to study architectural models for the issuance of central bank digital currencies (CBDCs) and to conduct a comparative analysis of regulatory regimes across different years. The assessment of the foreign exchange market's stability was based on statistical data regarding foreign exchange interventions, the banking system's liquidity, and the monitoring of schemes to circumvent foreign exchange controls.

Results. It was established that the structural transformation of the currency system ensured macrofinancial stability during critical periods. The transition to a managed floating exchange rate in October 2023 was a key stage in the market's adaptation, allowing for the balancing of supply and demand without a critical depletion of gold and foreign exchange reserves. Significant structural challenges were identified, including a high share of non-performing loans and the need to migrate

banking services to cloud storage to ensure data security. The necessity of implementing the ISO 20022 standard and SupTech technologies for supervisory automation was substantiated. Special attention is given to the concept of the e-hryvnia as a tool for transparent social payments and cross-border settlements. It is demonstrated that the adaptation of the European MiCA regulation is a necessary condition for the legalization of the virtual assets market and its integration into Ukraine's traditional monetary system.

Conclusions. The continued stability of the monetary system depends on the successful alignment of national financial legislation with the requirements of the Single Euro Payments Area (SEPA). Priority areas include completing the digitization of currency supervision using Big Data tools to monitor suspicious transactions and developing infrastructure for smart contracts based on the national digital currency. Implementing these steps will ensure the transparency of the foreign exchange market, increase Ukraine's investment attractiveness, and contribute to rapid post-war economic recovery through integration into the global digital financial space.

Keywords: foreign exchange operations, NBU, managed flexibility, financial monitoring, e-hryvnia, MiCA, Open Banking, ISO 20022, foreign exchange risks, European integration.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ВІД КРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ДО ЦИФРОВОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Загірняк Денис Михайлович

д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Глухова Валентина Іванівна

к.е.н. наук, доцент,
в.о. зав. кафедри обліку і фінансів
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Попович Яна Миколаївна

Здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Анотація. У дослідженні розглядається структурна трансформація валютної системи, зокрема, її найважливішої складової — валютного ринку України. Сучасний етап розвитку фінансового сектору держави характеризується безпрецедентним переходом від ліберальної парадигми вільного руху капіталу до жорсткого адміністративного управління, зумовленого викликами повномасштабного вторгнення та введенням воєнного стану. До 2021 року ринок функціонував на засадах поступової лібералізації згідно із профільним законодавством, проте події 2022 року змусили Національний банк України (НБУ) запровадити режим екстреного управління, що включав фіксацію обмінного курсу та критичні обмеження на транскордонні операції. Наразі валютна політика фокусується на відновленні ринкових механізмів через режим керованої гнучкості курсу та цифрову модернізацію фінансової інфраструктури з метою повної інтеграції до європейського економічного простору.

Мета. Проведення комплексного аналізу інституційної та технологічної трансформації валютної системи України у період 2021–2025 років. Оцінка ефективності антикризових заходів НБУ, виявлення нових операційних ризиків

банківського сектору, а також обґрунтування впровадження інноваційних цифрових інструментів відповідно до стандартів Європейського Союзу.

Методи. Дослідження ґрунтується на детальному аналізі нормативно-правової бази України, зокрема Постанов НБУ щодо роботи банківської системи в умовах воєнного стану, та стратегічних документів міжнародних фінансових інституцій. У процесі роботи використано системний підхід для вивчення архітектурних моделей випуску цифрових валют центральних банків (CBDC) та порівняльний аналіз регуляторних режимів різних років. Оцінка стійкості валютного ринку проводилася на основі статистичних даних щодо валютних інтервенцій, ліквідності банківської системи та моніторингу схем мінімізації валютного контролю.

Результати. Встановлено, що структурна трансформація валютної системи дозволила забезпечити макрофінансову стабільність у критичні періоди. Перехід до керованої гнучкості курсу у жовтні 2023 року став ключовим етапом адаптації ринку, що дозволило збалансувати попит і пропозицію без критичного виснаження золотовалютних резервів. Виявлено значні структурні виклики, серед яких висока частка непрацюючих кредитів та необхідність міграції банківських сервісів у хмарні сховища для забезпечення безпеки даних. Обґрунтовано необхідність впровадження стандарту ISO 20022 та технологій SupTech для автоматизації нагляду. Окрему увагу приділено концепції е-гривні як інструменту прозорих соціальних виплат та транскордонних розрахунків. Доведено, що адаптація європейського регламенту MiCA є необхідною умовою для легалізації ринку віртуальних активів та його інтеграції у класичну валютну систему України.

Висновки. Подальша стабільність валютної системи залежить від успішності синхронізації національного фінансового законодавства з вимогами Єдиної зони платежів у євро (SEPA). Пріоритетними напрямками є завершення цифровізації валютного нагляду із застосуванням інструментів Big Data для моніторингу підозрілих операцій та розвиток інфраструктури для

смартконтрактів на базі національної цифрової валюти. Реалізація цих кроків забезпечить прозорість валютного ринку, підвищить інвестиційну привабливість України та сприятиме швидкому повоєнному відновленню економіки через інтеграцію у світовий цифровий фінансовий простір.

Ключові слова: валютні операції, НБУ, керована гнучкість, фінансовий моніторинг, е-гривня, MiCA, Open Banking, ISO 20022, валютні ризики, євроінтеграція.

Постановка проблеми. У сучасних умовах перед фінансовою системою постало критично важливе практичне завдання: забезпечити макроекономічну стабільність, мінімізувати виведення капіталу за кордон і водночас створити технологічні й правові передумови для повної євроінтеграції фінансового сектору та впровадження новітніх цифрових інструментів. Валютні операції спрямовані на формування базового механізму інтеграції національної економіки у світову фінансову архітектуру.

До 2021 року вітчизняний валютний ринок успішно функціонував за принципом «дозволено все, що прямо не заборонено», закріпленим у Законі України «Про валюту і валютні операції» [9]. Скасування паперових ліцензій та запровадження електронних лімітів свідчили про стабільність платіжного балансу, а бізнес мав вільний доступ до інструментів хеджування, таких як форвардні контракти та валютні свопи, що детально описано у базовому Законі [18]. Проте фундаментальні засади управління ліквідністю та валютними ризиками зіткнулися з критичними шоками у 2022 році. Повномасштабна війна спричинила перехід до режиму кризового валютного управління, що супроводжувалося валютними обмеженнями, фіксацією курсу та посиленням контролю за рухом капіталу. В той же час поступово відбувається трансформація валютної системи України, перехід до лібералізації валютного ринку, гармонізації фінансового регулювання з нормами Європейського Союзу в умовах цифровізації.

Актуальність теми посилюється і тим, що трансформація валютної системи є важливою передумовою фінансової стабільності, післявоєнного відновлення економіки та інтеграції України до європейського фінансового простору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку, реформуванню валютної системи в кризових умовах присвячено чимало наукових публікацій. Для оцінки ризикових чинників у статті Дідура С. В., Глухової В. І., Козиревої А. В., Кравченко Х. В. [8] розкрито сутність і види валютних ризиків. Особливості антикризового регулювання фінансового сектору та специфіку монетарної політики НБУ в умовах макроекономічної нестабільності 2022–2023 років ґрунтовно розглянуто у монографії Богдан Т. П. [1]. Питання інституційної стійкості валютної системи України, мінімізації девальваційних шоків та передумови відновлення економіки в умовах воєнного стану проаналізовано у статті Лютого І. О. та Дрозд Т. В. [10]. Механізми забезпечення фінансової стабільності та трансформацію інструментів валютного контролю під час кризових явищ узагальнено в колективному дослідженні науковців Інституту економіки та прогнозування НАН України під керівництвом Данилишина Б. М. [6].

Сидорчук І. у статті [29] розглядає актуальні питання цифровізації банківського сектору України в контексті сучасних тенденцій., детально характеризує цифрові додатки банків, а також інноваційні інструменти у цій сфері.

Сучасні тенденції цифрової трансформації банківського сектору України, включаючи розвиток фінтех-сервісів, електронних платежів, дистанційних каналів обслуговування та проєкту е-гривні висвітлено в роботі Пшик Б.[28].

У статті Невари Л.М., Зверєвої К.С. [18] зазначається, що цифрова ідентифікація, відкритий банкінг та інші інновації потребують адекватного нормативно регулювання цифрових валют, необхідності належного кіберзахисту.

Н.М. Давиденко В.Ю. Шепиленко М.А. Давиденко [5] у своїй роботі

досліджують blockchain-технології, цифровий банкінг, fintech та їхній вплив на модернізацію фінансової системи України в умовах євроінтеграції.

Аналізу регуляторної політики ЄС щодо CBDC та криптовалют, а також перспективам інтеграції України до європейського цифрового фінансового простору присвячена стаття Олійник О. [19].

Поточні наукові дослідження потребують глибшого аналізу того, як новітні інструменти SupTech, RegTech, стандарти ISO 20022 та регуляції MiCA (регламент ЄС, що легалізує та встановлює єдині правила для ринку криптоактивів) здатні розв'язати проблему прозорості ринку в умовах кризи. Недостатньо дослідженими залишаються питання комплексної трансформації валютної системи України в умовах поєднання кризового управління, цифровізації та євроінтеграції.

Метою статті є комплексне дослідження інституційної та технологічної трансформації валютної системи України у 2021–2025 роках, оцінка ефективності антикризових заходів НБУ, виявлення нових операційних ризиків банківського сектору, а також обґрунтування рішень щодо впровадження е-гривні та інтеграції країни до єдиного європейського платіжного простору.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: нормативно-правове забезпечення щодо регулювання валютних операцій, монетарної політики та фінансового моніторингу в Україні; праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що проводять науково-практичні дослідження у царині макроекономічної стабільності, валютного контролю та цифровізації фінансів; офіційні звіти та стратегічні документи міжнародних організацій та державних інституцій.

Виклад основного матеріалу дослідження. З початком повномасштабного вторгнення НБУ постановою № 18 зафіксував курс, заборонив більшість транскордонних переказів та обмежив імпорт [23]. Це спричинило множинність курсів і «картковий туризм» — спекулятивне зняття валюти за кордоном обсягом до 500 млн дол. на місяць [11]. Для захисту резервів НБУ ввів ліміти на готівку, заборонив закордонні P2P-перекази та дозволив купівлю валюти під депозити.

Це стабілізувало ліквідність, звузило спред і трансформувало операційне середовище банків. Через обмежений доступ до деривативів корпоративний сектор перейшов від хеджування до виключно спотових операцій. Це підвищило процентну маржу та знизило витрати, але створило ризик концентрації ліквідності, посиливши вразливість системи до паніки вкладників.

У 2022–2025 роках частка євро в активах зросла з 14,5% до 27,4%, що відображає переорієнтацію на ринки ЄС. Попри прибутки від депозитних сертифікатів та ОВДП, банківська система має приховані ризики: частку NPL понад 38%, вразливість бізнесу до блекаутів та 50% податок на прибуток, що витісняє кредитування реального сектору. [12, 27]

Модель стабільності базується виключно на формулі «міжнародна допомога + інтервенції», покриваючи глибокий дисбаланс торговельного балансу, спричинений руйнуванням промисловості та блокадою портів [4, 9].

У червні 2023 року НБУ та МВФ затвердили стратегію пом'якшення обмежень [4]. Ключовим етапом став перехід до керованої гнучкості курсу в жовтні 2023 року, що збалансувало ринок і зберегло резерви [17]. Пакет лібералізації 2024 року розширив можливості бізнесу [2, 8]. Динаміку цих змін зведено в Табл. 1.

Таблиця 1.

Динаміка модернізації регуляторних правил

Тип фінансової операції	Регуляторний режим (2022-2023)	Модернізація правил (2024 рік)	Економічний ефект
Імпорт послуг	Обмежено списком критичного імпорту	Скасовано обмеження на будь-які послуги/права ІВ	Відновлення роботи ІТ-галузі та логістики
Репатріація дивідендів	Повна заборона на виведення	Ліміт до 1 млн євро/міс. від 01.01.2024	Утримання іноземних інвесторів на ринку
Обслуговування кредитів	Заборона на погашення боргів	Виплата прострочених до 24.02.2022 відсотків (ліміт 1 млн євро)	Мінімізація ризиків корпоративних дефолтів

Оренда та лізинг	Платежі блокувалися	Повне розблокування лізингових трансферів	Стабілізація міжнародних Транспортних перевезень
------------------	---------------------	---	--

Джерело: дані сформовано авторами з [2, 8, 17, 30].

Лібералізація ринку супроводжується посиленням боротьби з тіньовими потоками. Для вирішення проблеми неповернення 8 млрд дол. експортної виручки («чорне зерно») запроваджено Режим експортного забезпечення (РЕЗ) [4, 16, 20]. Експорт дозволено лише зареєстрованим платникам ПДВ за мінімальними цінами Мінагрополітики. Порушники замість нульової ставки сплачують ПДВ 14% або 20%.

Через транзитні рахунки «дропів» щорічно виводили близько 200 млрд грн для нелегального грального бізнесу та криптообмінників. Для протидії НБУ обмежив P2P-перекази (до 150 000 грн/міс.) та закордонні витрати на предмети розкоші [24]. Це посилює комплаєнс: частка підозрілих операцій сягнула 18%, а через мільйонні штрафи банки почали масово відмовляти ризиковим клієнтам [12].

Через неефективність класичних методів валютний ринок переходить на цифрову модель згідно зі Стратегією розвитку фінансового сектору [15]. Контроль змістився до SupTech та RegTech: використання Data Lakes і ШІ дозволяє в реальному часі виявляти аномальні мережі та приховані зв'язки.

Інтеграція через API усунула людський фактор у санкційних перевірках, а перехід СЕП на стандарт ISO 20022 [26; 28] структурував дані про бенефіціарів для точного моніторингу.

Запуск Open Banking у серпні 2025 року (директива PSD2) через відкриті API дозволив агрегаторам порівнювати курси валют в одному інтерфейсі [14, 22]. Для безпеки бази даних мігровано у закордонні хмари.

Законопроект № 10225-д (MiCA) легалізує віртуальні активи, дозволяє банкам бути криптопровайдерами та впроваджує податок 5% для детінізації ринку [11, 12]. Це забезпечує прозорий обмін фіату на криптовалюту.

Водночас НБУ розробив архітектуру е-гривні на базі DLT [12, 14], що

дозволяє програмувати платежі через смартконтракти [13]. Особливості інтеграції CBDC у валютну систему зведено в Табл. 2.

Таблиця 2.

**Архітектурні моделі емісії е-гривні (CBDC) на базі DLT-технологій
(технологія розподіленого зберігання та захисту даних)**

Архітектурні моделі емісії е-гривні (CBDC) на базі DLT-технологій	
Централізована модель	Ексклюзивний контроль НБУ над емісією та архітектурою реєстру. Комерційні установи виконують виключно функцію інтерфейсу доступу. Максимальна безпека, але обмежена гнучкість.
Децентралізована модель	Банки отримують право самостійної емісії цифрового активу під загальним наглядом НБУ. Ризик трансформації CBDC у класичні електронні гроші приватних установ.
Дворівнева гібридна модель (Пріоритетна)	НБУ забезпечує виключну емісію та оптові клірингові розрахунки. Комерційні банки та фінтех-компанії адмініструють роздрібні гаманці клієнтів та здійснюють KYC-процедури (банківська перевірка документів клієнта).

Джерело: дані сформовано авторами з [13, 15].

Порівняльний аналіз архітектурних моделей свідчить, що найбільш збалансованою є дворівнева гібридна модель. Вона дозволяє НБУ зберегти монополію на емісію та кліринг, одночасно делегуючи комерційним банкам та фінтех-компаніям адміністрування роздрібною сегменту та KYC-процедур. Це забезпечує поєднання інституційної безпеки центрального банку із ринковою гнучкістю приватного сектору.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Валютний ринок України проходить структурне перезавантаження: перехід від адміністративних обмежень до цифрового ризик-орієнтованого нагляду зміцнює фінансовий сектор. Синхронізація з регламентами ЄС (MiCA, PSD2) та впровадження стандарту ISO 20022 мінімізують бар'єри для іноземного капіталу та забезпечують інтеграцію України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA). Технологія DLT гарантує кіберстійкість е-гривні через децентралізацію, а смартконтракти дозволяють автоматизувати податки та цільові виплати. Це створить прозорий механізм обміну фіату на віртуальні активи, що розв'яже

проблему масового блокування клієнтських транзакцій. Для макроекономічної стабільності пропонується:

- Цифровізація нагляду: змістити акцент із заборон на Big Data-аналіз. Це дозволить виявляти «дропів» та тіньові схеми, не перешкоджаючи легальному бізнесу.
- Завершення адаптації MiCA: створити юридичну базу для залучення банків як криптопровайдерів, що зробить конвертацію валют прозорою.
- Інфраструктура е-гривні: попри витрати, закласти архітектуру цифрової валюти зараз, щоб забезпечити прозорість державних фінансів після стабілізації ситуації.

Ці кроки є ключовими для повоєнного відновлення та інтеграції України в глобальну цифрову економіку.

Список використаних джерел:

1. Богдан Т. П. *Монетарна та фінансова політика в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України*. Київ: Наш Формат, 2023. 248 с. Bohdan, T. P. (2023).
2. Важливі кроки валютної лібералізації України. PwC Україна. 2024. 13 травня. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/publications/tax-and-legal-alert/2024/important-steps-currency-liberalisation.html>. (дата звернення: 15.05.2026).
3. Верховна Рада схвалила законопроект про оподаткування криптоактивів. FinAP. 2025. 03 вересня. URL: <https://finap.com.ua/verhovna-rada-shvalyla-zakonoproekt-pro-opodatкування-kryptoaktyviv/>. (дата звернення: 15.05.2026)
4. Виконавча рада МВФ завершила шостий огляд розширеної угоди в рамках розширеної фінансової програми для України. International Monetary Fund. 2024. 20 грудня. URL: <https://www.imf.org/en/news/articles/2024/12/20/pr-24493-ukraine-imf-completes-6th-rev-of-extended-arrangement-under-eff>. (дата звернення: 15.05.2026)
5. Давиденко Н. М., Шепиленко В. Ю., Давиденко М. А. Цифрова трансформація банківської системи України: інноваційні моделі, технології та економічна ефективність. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2025. № 3(79). DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/79-15>.
6. Данилишин Б. М., Кораблін С. О., Шаров О. І. Трансформація валютно-фінансової системи України під впливом геополітичних шоків. *Економіка України*. 2023. № 11. С. 3–19.
7. Державна митна служба України. Аналіз функціонування режиму експортного

- забезпечення для агропродукції. *Офіційний звіт*. 2024. <https://customs.gov.ua>.
8. Дідур С. В., Глухова В. І., Козирева А. В., Кравченко Х. В. Аналіз та оцінка валютних ризиків банку. *Modern Economics*. 2022. № 35. С. 56–64. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V35\(2022\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V35(2022)-09).
 9. Експортери затримали повернення валютної виручки на понад \$7 мільярдів, але ситуація покращується – НБУ. *Економічна правда*. 2024. 26 березня. URL: <https://epravda.com.ua/news/2024/03/26/711607/>. (дата звернення: 15.05.2026)
 10. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>. (дата звернення: 15.05.2026)
 11. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 15.05.2026)
 12. Закони та нормативні акти щодо блокчейну та криптовалют 2026 Україна. URL: <https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/blockchain-cryptocurrency-laws-and-regulations/ukraine/> (дата звернення: 15.05.2026)
 13. Запроваджено нові заходи з лібералізації валюти. Baker McKenzie. 2024. 07 травня. URL: https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/banking-finance_1/ukraine-new-currency-liberalization-measures-introduced (дата звернення: 15.05.2026)
 14. Звіт МВФ щодо України (Country Report No. 25/002) International Monetary Fund. 2025. URL: <https://www.imf.org/en/-/media/files/publications/cr/2025/english/1ukrea2025002-print-pdf.pdf> (дата звернення: 15.05.2026)
 15. Лютий І. О., Дрозд Т. В. Валютна політика України в умовах воєнного стану: виклики та пріоритети забезпечення стабільності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. Вип. 2(223). С. 14–22.
 16. Національний банк обмежив розрахунки українців за кордоном, щоб перекрити схеми з валютою. 2022. 26 липня. URL: <https://forbes.ua/inside/nbu-obmezhev-rozrakhunki-ukraintsiv-za-kordonom-shchob-perekriti-sхеmi-z-valyutoyu-chomu-tse-zachepit-volonteriv-turbiznes-ta-bizhentsiv-serednogo-klasu-26072022-7324>. (дата звернення: 15.05.2026)
 17. Національний банк оштрафував два банки та дві фінкомпанії за порушення. Фінансовий клуб. 2024 листопад. URL: <https://finclub.net/news/nbu-oshtrafuvav-dva-banky-ta-dvi-finkompanii-za-porushennia.html>. (дата звернення: 15.05.2026)
 18. Невара Л. М., Зверева К. С. Правове регулювання цифрової трансформації національної фінансової системи в контексті євроінтеграційних процесів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Том 4, № 89. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.4.26>.
 19. Новосьолова, О. (2025). Світовий досвід запровадження цифрових валют центрального

- банку: уроки для України. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, (14(47), 191–202. [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.14\(47\).191-202](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2025.14(47).191-202)
20. Олійник О. Цифрові валюти центральних банків (CBDC) і європейський криптовалютний ландшафт: виклики, можливості та перспективи регулювання. Київський економічний науковий журнал. 2024. № 4. С. 177-187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-4-25>.
21. Національний банк продовжить вивчати можливість випуску власної цифрової валюти – е-гривні. 2019 04 червня. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-prodovjit-vivchati-mojlivist-vipusku-vlasnoyi-tsifrovoyi-valyuti--e-grivni>. (дата звернення: 15.05.2026)
22. Національний банк України опублікував проєкт постанови про відкритий банкінг. CMS Law-Now. 2025. 16 травня. URL: <https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2025/05/ukraine-national-bank-issues-draft-regulation-on-open-banking>. (дата звернення: 15.05.2026)
23. Оновлена Стратегія розвитку фінансового сектору України: збереження стабільності, залучення інвестицій та євроінтеграція. Національний банк України. 2025. 11 серпня. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/onovlena-strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-zberejennya-stabilnosti-zaluchennya-investitsiy-ta-yevrointegratsiya> (дата звернення: 15.05.2026)
24. «Ощадбанк» у III кв. 2025 р. збільшив чистий прибуток на 38,6% . Інтерфакс-Україна. 2025. 30 жовтня. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/1116909.html> (дата звернення: 15.05.2026)
25. Переглянуто граничні строки розрахунків для деяких експортних операцій. Національний банк України. 2023. 10 листопада. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/pereglyanuto-granichni-stroki-rozrahunkiv-dlya-deyakih-eksportnih-operatsiy>. (дата звернення: 15.05.2026)
26. Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 : Постанова Правління НБУ від 05.08.2025 р. № 95. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_05082025_95. (дата звернення: 15.05.2026)
27. Про запровадження режиму експортного забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2024 р. № 1261. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zaprovadzhennia-rezhymu-eksportnoho-s1261291024>. (дата звернення: 15.05.2026)
28. Про затвердження Змін до Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова Правління НБУ від 23.05.2025 р. № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0056500-25#Text> (дата звернення: 15.05.2026)

29. Пшик Б. Вплив цифровізації на фінансову стабільність банківської системи та економічну безпеку держави. *Фінансовий простір*. 2025. № 3(57). С. 20–30. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.3\(57\).2025.202930](https://doi.org/10.30970/fp.3(57).2025.202930).
30. Сидорчук І. Цифрова трансформація банківської системи України. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2025. Вип. 346(5). С. 341-345. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-346-5-50>.
31. Тимчасовий ліміт на суму переказів з "карти на карту" запобігатиме використанню платіжної інфраструктури в протиправних цілях та не вплине на діяльність волонтерів. Національний банк України. 2024. 27 серпня. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/timchasoviy-limit-na-sumu-perekaziv-z-karti-na-kartu-zapobigatime-vikoristannyu-platijnoyi-infrastrukturi-v-protipravnih-tsilyah-ta-ne-vpline-na-diyalnist-volonteriv>. (дата звернення: 15.05.2026)
32. Упровадження стандарту ISO 20022. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/project-iso20022>. (дата звернення: 15.05.2026)
33. ISO 20022 стає обов'язковим для банків, що використовують SWIFT. Банк Південний. 2025. 20 листопада. URL: <https://bank.com.ua/news/iso-20022-staye-obovyazkovim-dlya-bankiv-scho-vikoristovuyut-swift>. (дата звернення: 15.05.2026)